

Verslag technische informatiesessie “het nieuwe energiesysteem”

7 maart 2024

Geef middels je handje aan of je gebruikt maakt van de volgende verduurzamingsmaatregelen (34 deelnemers):

Wie heeft er zonnepanelen? 22 deelnemers

Wie rijdt er een elektrische auto? 5 deelnemers

Wie heeft er een warmtepomp? 6 deelnemers

Wie heeft er een dynamisch energiecontract? 1 deelnemer

Wie stuurt z'n eigen opwek? 17 deelnemers

Netwerkgestie: een probleem waarvan we weten dat het niet van vandaag op morgen opgelost is. Zover ik weet zijn er fysieke oplossingen (meer en zwaarder netwerk) maar ook betere afstemming op vraag en aanbod, zeker zo lang als het net aangepast is. Zo begrijp ik dat de netbeheerder voorrang geeft aan netwerk (voor ondernemingen) om elektriciteit AF te nemen, en niet om TERUG te leveren; vraag klopt dit? Of kunnen daar lokale verschillen zijn?

Leon Kiggen, Enexis: Klopt, op dit moment geven we voorrang aan bedrijven die energie afnemen, om de economie zo min mogelijk te schaden. De opwekkers gaan in de wacht.

Vervolg vraag: De politieke keuze is dus dat economie voorrang heeft op het klimaatprobleem?

Leon Kiggen, Enexis: Ja, we handelen de openstaande offertes nog af. In Zuid Nederland en andere delen van Nederland kampen we met netcongestie.

Komende 5-10 jaar is het niet meer vanzelfsprekend dat nieuwe bedrijven een aansluiting krijgen. Bij kleine ondernemingen en woningen is er nog geen netcongestie, maar wel een langere levertijd. Boven de 80A (grootverbruikers) is het voor bedrijven niet mogelijk om aangesloten te worden. Bedrijven kunnen samenwerking zoeken op een bedrijventerrein met andere bedrijven.

Wat is de status van thuisaccu's in Nederland? In Duitsland worden zonnepanelen geleverd met een thuisaccu.

Bas van den Akker: De grootste accu is het net zelf, door de salderingsregeling zijn accu's niet aantrekkelijk.

Bedrijven zijn bezig met een product in de markt te zetten bijv. Zonneplan biedt een accu aan; dynamisch contract. Nu is er weinig aandacht voor een accu, omdat het nog te kostbaar is.

Leon Kiggen, Enexis: Ten aanzien van subsidies voor thuisbatterijen in België en Duitsland. In België is de subsidie nu gestopt. Voor Nederland is het financieel niet interessant. Saldering heeft nadelen voor netcongestie en het belasten van de netten, de bewoner wordt niet geprikkeld om het gebruik te verspreiden. Batterijen zijn duur in Nederland, met subsidie goedkoper. Efficiënt inzetten batterijen, kun je beter inzetten op grootschalige batterijen bij de hoogspanningsstations.

Verduurzamen van appartementencomplexen, hoe doen we dat?

Bas van den Akker: Deze taak ligt bij gemeente. Het is een ingewikkeld structuur. VVE's in complexen moeten in samenwerking met belangenorganisaties die onderhoud doen en verduurzaming begeleiden stappen zetten.

Het is een complex vraagstuk, het besluitvormingsstuk ligt bij de VVE's.

Ontwikkelingen van energiehubbs?

Bas van den Akker: We gaan een gericht voorstel doen voor een versnellingsteam. We zijn bezig met de Provincie om te kijken of hiervoor een Specifieke Uitkering die zij van het rijk ontvangen, ingezet kan worden. We willen inzetten op verkennen en uitvoeren. Hiervoor willen we gemeente hulp aanbieden.

CO2 opslaan: wordt dit bedoeld in het kader van "blauwe waterstof" ?

Leon Kiggen, Enexis: Waar de regering op vertrouwt en ook massaal op inzet is opwek op zee, hierdoor krijg je een enorme hoeveelheid duurzaam opgewekte energie. De beste situatie die je dan kunt krijgen is via waterstoffabrieken bij de kust deze duurzame energie omzetten in waterstof, dan heb je ook geen uitstoot van schadelijke stoffen. Wat er meestal nu gebeurt is dat waterstof geproduceerd wordt door van aardgas om te zetten, dan produceer je ook CO2, dit kun je opslaan in ondergrondse lege gasvelden. Als je deze CO2 opslaat spreken we van blauwe waterstof.

Aanvullende vraag: Er is ook grijze waterstof, resultaat van traditionele methodieken.

Leon Kiggen, Enexis: Dat klopt, dan sla je de CO2 niet op die vrijkomt bij de productie van waterstof. Per 2050 willen we daarvan af, daarom is het geen oplossing voor de lange termijn. Uiteindelijk wil je in 2050 fossiel vrij zijn, dit kost veel energie. De grootste uitdaging is het warmte vraagstuk 2050.

U vertelde: Als de energiebehoefte gelijk blijft wordt de elektriciteits-behoefte 5x zo groot. Betekent dat dat we als RESsen tussen 2020 en 2050 5x35TWh moeten realiseren? = 175TWh, wind op zee =70GW=300TWh. Hoe maken we de som rond? Hoe doen we dat in Limburg? Wat komt er in de plaats van Buggenum, Graetheide en Maasbracht?

Leon Kiggen, Enexis: Sommige mensen denken: we komen er als we alles met zon op dak doen, bijv. bedrijfsdaken. Als je de RES opgave wilt halen, dan lukt dat niet op die manier. 70% haal je maximaal met zon op dak.

Zon op dak alleen is ook niet de oplossing. In de zomer is er veel opwek en nu is er alleen maar kortstondig opslag in batterijen mogelijk en niet langdurig. Bij veel overschot kun je er waterstof van maken.

Het moet een mix worden: zon op dak, wind en grootschalig zon op land.

Nog belangrijker: energiebesparing, energie die je niet nodig hebt hoeft je ook niet op te wekken. Er is geen pasklaar antwoord, we zijn op de goede weg. Enige hulp van de Provincie waardoor meer mogelijk wordt gaat helpen om de RES opgave en alles na 2030 mogelijk te maken.

Hoe is het met de internationale samenwerking om energie opwekking via netwerk Duitsland te leveren en daarna weer af te nemen, specifiek voor energielandgoed Wellsmeer?

Doen we toch wel met gaslevering? Internationaal leveren? Als ik het goed heb is het energie netwerk van Limburg in handen van het Duitse RWE. Wanneer en hoeveel gaan zij investeren in deze transitie. Limburg is voor driekwart omgeven door grenzen. Met name Noord- en Midden Limburg grenzen aan een deels dun bevolkt Duitsland. En juist daar zet men industriële windturbines minstens 1000 meter van hun eigen kernen, maar bijvoorbeeld Koningsbosch heeft ze juist dichtbij het dorp. Wat zijn op middellange termijn de mogelijkheden om euregionaal stroom uit te wisselen?

Leon Kiggen, Enexis: RWE is niet de eigenaar van het net. TenneT is de eigenaar van het hoogspanningsnet, ook van grote delen in Duitsland. TenneT is ook actief op de Noordzee. RWE is een leverancier in Nederland. In Duitsland is de situatie anders. In Nederland hebben we de leverancier en het netwerk gesplitst, in Duitsland is dit niet overal gebeurd. We hebben internationale verbindingen, deze zijn wel beperkt bijv. Maasbracht: koppeling met

België en Duitsland.

Je kunt niet zo maar grensoverschrijdend transporteren; je hebt te maken met verschillende belastingsystemen, er wordt geproduceerd en je wil weten waar het blijft. Het kan daarnaast ook niet i.v.m. internationale verdragen.

Daarnaast zit het buitenland ook te springen om duurzame energie. Als er in Nederland een overschot aan energie is omdat het veel waait of omdat er veel duurzame opwek d.m.v. zon is in de zomer, dan gaat er veel energie naar het buitenland. Vraag en aanbod moeten altijd in balans zijn. Wanneer er een overschot is en dit naar Duitsland geëxporteerd wordt, hoeven de kolencentrales daar minder hard te werken.

Het is prettiger om de energie in Nederland te houden, minder transport, minder verliezen en opwek en afname zoveel mogelijk bij elkaar. De energyhubs gaan hierbij helpen. Het dak vol leggen voor eigen energiebehoefte helpt ook.

Stel project Wellsmeer strandt alsnog: wat betekent dat voor de RES NML doelstelling?

Bas van de Akker: Wellsmeer is essentieel onderdeel van het RES bod. De afgelopen tijd zijn er veel ambitieprojecten gesneuveld.